

ת"פ 21492/08/16 - מדינת ישראל נגד א ז

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 21492-08-16 מדינת ישראל נ' ז

בפני
בעניין: השופט אבישי קאופמן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

א ז

הנאשמים

גזר דין

במקרה דנן הורשע הנאשם, על פי הודאתו בעבירה של **תקיפת בן זוג** (עבירה לפי סעיף 382(ב') ו - 379 לחוק העונשין).

על פי עובדות כתב האישום תקף הנאשם ביום 7.8.2016 את בת זוגו דאז, וזאת על רקע צריכת אלכוהול וויכוח שהחל עם פגיעת כדור בפני בתה של המתלוננת וחברתה של הבת. כמפורט בסעיפים 3 עד 6 לכתב האישום, התבטאה התקיפה באחיזת המתלוננת בשערותיה וגרירתה למספר מטרים, בעיטה בבטנה, סתירה ותפיסה בצווארה.

הנאשם נעצר במועד האירוע, הדיון בתיק החל בפני כב' השופט קנטור ולאחר מספר דחיות הועבר לטיפול. בדיון מיום 8.1.2017 הודיעה המאשימה על תיקון בכתב האישום, מחיקת מספר עובדות והגבלתו לאמור לעיל, והנאשם הודה באישום המיוחס לו.

לאחר שהורשע בעבירה התברר כי כנגד הנאשם עונש מאסר מותנה לתקופה בת עשרה חודשים שנגזר עליו בגין עבירה קודמת דומה. הנאשם הופנה לשירות המבחן, ולאחר תסקיר חלקי ומספר בקשות דחייה לצורך השלמת ההליך הטיפולי ובחינת שיתוף הפעולה של הנאשם, התקבל התסקיר הסופי ביום 17.4 וב"כ הצדדים טענו לעונש בפני ביום 1.5.2018.

תסקיר המבחן:

התסקיר הראשון בעניינו של הנאשם התקבל בחודש מאי 2017. שירות המבחן תיאר את רקעו הבעייתי של הנאשם, והתרשם כי על אף שהוא מבין את חומרת מעשיו ומקבל אחריות, הסיכון העולה ממנו גבוה, בהעדר כלים להתמודד עם תוקפנותו. שירות המבחן הציע טיפול אינטנסיבי בנאשם וביקש דחייה להשלמת ההערכה.

בחודש ספטמבר 2017 התקבל תסקיר נוסף בו תואר הטיפול בנאשם ומאמציו לחידוש הקשר עם משפחתו וילדיו. שירות המבחן מצא כי המשך הטיפול בנאשם עשוי להביא להפחתת הסיכון ממנו והמליץ להעמידו בצו מבחן תוך הטלת עונש של"צ.

לאחר קבלת תסקיר זה הודיעו ב"כ הצדדים כי הגיעו להסכמה לפיה הטיעון לעונש יידחה, הנאשם יוסיף לעמוד בקשר עם שירות המבחן ומידת שיתוף הפעולה שלו והצלחת הטיפול יוסיפו להיבחן.

בחודש דצמבר התקבל תסקיר נוסף בה ביקש שירות המבחן ארכה נוספת לבחינת שיתוף הפעולה מצד הנאשם, ובחודש אפריל 2018 התקבל כאמור התסקיר המשלים. שירות המבחן מצא כי הנאשם "מבצע שינוי ומרחיב את יכולותיו האדפטיביות", אך עדיין מצוי בנזקקות טיפולית גבוהה. שירות המבחן ציין כי ניסה ליצור קשר עם המתלוננת בלא הצלחה, וחזר על המלצתו הקודמת בדבר הארכת עונש המאסר המותנה, הטלת עונש של"צ והעמדה במבחן.

טענות הצדדים לעניין העונש:

המאשימה אינה מסכימה לקבלת ההמלצות. המאשימה הפנתה לפסיקה בדבר הערכים המוגנים שנפגעו במעשי הנאשם וציינה כי במקרה דנן מדובר בפגיעה **נמוכה עד בינונית**, שכן מחד גיסא לא נגרמו למתלוננת חבלות, אך מאידך גיסא מדובר באירוע מתמשך לנגד עיני בתה וחברותיה של הבת, שרק התערבותן הפסיקה את התנהגות הנאשם.

המאשימה הפנתה לפסיקה לעניין רמת הענישה המקובלת וסבורה כי במקרה דנן מתחם הענישה הראוי הוא של מאסר בן שישה עד 14 חודשים. לדעת המאשימה לא מתקיימות במקרה דנן נסיבות המצדיקות סטייה ממתחם הענישה, כך שיש לגזור עונש מאסר כאמור, תוך הפעלת העונש המותנה במצטבר, לצד הטלת מאסר מותנה.

בדומה לשירות המבחן, גם המאשימה ציינה לא הצליחה ליצור קשר עם המתלוננת ולקבל עמדתה לעניין העונש.

מנד, ההגנה סבורה כי יש לקבל את המלצת שירות המבחן. הסנגורית הפנתה למאמצי השיקום הרבים של הנאשם כפי שעולים מהתסקירים, והגם שהיא מסכימה כי לא השלים את ההליך, היא סבורה כי יש מקום לאפשר לו זאת, בהתאם להמלצה בדבר עונש של"צ וצו מבחן. הסנגורית הפנתה לפסיקה בדבר חשיבות השיקום והדגישה כי הנאשם שהה במעצר בן יותר משלושה חודשים, כאשר במשך כשנה לאחר מכן היה משוחרר בתנאים מגבילים.

הסנגורית ציינה כי במשך שנתיים אין קשר בינו ובין המתלוננת, שהגם שהייתה בת זוגו תקופה לא מבוטלת, אין להם

ילדים או רכוש משותף שעשויים להוות מוקד חיכוך בעתיד.

קביעת מתחם הענישה:

בתי המשפט בישראל חוזרים השכם והערב על הצורך במיגור האלימות, הפיזית והמילולית כאחת, ועל הצורך בענישה אשר תרתיע את מבצעי עבירה זו, על אחת כמה וכמה כאשר מופנית היא כלפי בן משפחה. ראוי, לדוגמה אחת מני רבות, דברי בית המשפט בע"פ 669/12 **עמיאל נ' מדינת ישראל:**

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה"

מנעד הענישה בעבירות של אלימות בתוך המשפחה, הינו רחב ביותר. מטבע הדברים הענישה משתנית כתלות בחומרת האלימות, הפגיעה שנגרמה לקרבן, מספר האירועים והתקופה בה נמשכו. במקרה דנן, אף המאשימה מסכימה כי אין מדובר באירועים ברף הגבוה.

אכן מדובר באירוע שלא הוביל לפגיעה גופנית, אך גם אין מדובר במכה יחידה תוך כדי וויכוח. המדובר במעשה תקיפה ממשי שנמשך לאורך זמן משמעותי וקשה לדעת כיצד היה מסתיים לולא התערבות חיצונית.

סקירת הפסיקה הרלוונטית, לרבות הפסיקה אליה הפנו באי כוח הצדדים מגלה כי בנסיבות דומות **הענישה המקובלת נעה בין מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננת במקרים הקלים ועד לעונשי מאסר, לתקופה שמעבר לזו שניתן לרצותה בעבודות שירות במקרים "בינוניים".**

בנסיבות אלו, בזיקה לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובשל קשת הענישה הרחבה כפי שעולה מהפסיקה שהובאה לעיל, אני סבור, כי מתחם העונש ההולם נע במקרה דנן **בין מאסר מותנה לבין קצר שניתן לרצות בעבודות שירות**, ובדרך כלל בצד פיצוי למתלוננת ומאסר מותנה.

במקרה דנן לחובת הנאשם עונש מאסר מותנה לתקופה בת עשרה חודשים. המאסר המותנה הוטל על הנאשם בתיק 2534-01-13 **בגין תקיפת אותה מתלוננת.** לפיכך, מובן כי מתחם הענישה "יתחיל" בהפעלת העונש המותנה של עשרה חודשי מאסר ויגיע עד למאסר בן 16 חודשים.

חריגה ממתחם הענישה:

העונש המותנה שלחובת הנאשם אינו ניתן להפעלה בעבודות שירות, ולפיכך יש לקבל החלטה מהותית, האם להפעילו ולהורות על ריצוי עונש במאסר ממש לתקופה בת עשרה עד שישה-עשר חודשים, או לחילופין לחרוג ממתחם הענישה במקרה דנן, לקבל את המלצת שירות המבחן ולא להפעיל את העונש המותנה כלל.

כידוע, הכלל הוא כי עונש מותנה יש להפעיל, ובדרך כלל אף במצטבר לכל עונש בשל העבירה הנוספת. מדובר למעשה בענישה בשל העבירה הקודמת שלא הושתה על הנאשם לאור מעין התחייבות מצדו שלא לשוב ולבצע עבירות. משהפר הנאשם אותה התחייבות, יש להפעיל את הסנקציה שבצידה, וזאת עוד בטרם גזירת העונש על העבירה הנוספת. כפי שפסק בית המשפט העליון:

"כלל הוא כי מאסר מותנה שנגזר על נאשם בגין עבירה קודמת יופעל במצטבר לעונש שנגזר בגין עבירתו הנוכחית "זולת אם בית משפט שהרשיעו בשל עבירה נוספת ציווה, מטעמים שירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות", כאמור בהוראות סעיף 58 לחוק העונשין. לפיכך, הכלל הוא כי מאסר מותנה ירוצה באופן מצטבר לעונש החדש, למעט במקרים חריגים המצדיקים זאת, כאשר על בית המשפט לנמק את הטעם לחריגה מכלל זה."

ע"פ 1323/08 **מדינת ישראל נ' פלוני**.

ביום 28.12.09 שב בית המשפט העליון וקבע כי:

"רק בנסיבות מיוחדות רשאי בית המשפט לקבוע כי המאסר המותנה שהופעל ירוצה בחופף לעונש המאסר שנגזר בגין העבירה הנוספת. החוק דורש כי תקופות המאסר יחפפו רק אם קיימים "טעמים שיירשמו". 'דרישת' טעמים שיירשמו' מצמצמת את שיקול דעת בית המשפט, וזאת על מנת לא לפגוע בכוחו של עונש המאסר כעונש ממשי ומוחשי". בית המשפט לא יטה להקל עם הנידון ולחפוף את עונשי המאסר, ככל שהעבירות בהן הורשע הינן חמורות יותר, ככל שקשות נסיבות ביצוען וככל שיש בביצוען משום פגיעה קשה בערכי היסוד החברה בה אנו חיים.

ע"פ 3869/09 **יצחק סלימן נ' מדינת ישראל**.

עם זאת, כל מקרה נבחן לגופו, ועל קיומם של כללים וקווים מנחים, הענישה הינה אינדיבידואלית וצריכה לענות על נסיבותיו של כל מקרה וכל נאשם. הפעלת המאסר המותנה אינה אוטומטית, ובמיוחד יש מקום לשקול הארכת ענישה מותנית מקום שקיים סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם, עובדה שתשרת את האינטרס הציבורי אף מעבר לענישה הרתעתית. ראו לדוגמא דברי בית המשפט העליון לפיהם "במקרים בהם נרתם הנאשם להליך השיקומי, או מראה נכונות כנה לעשות כן - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול" רע"פ 262/14 **נאשף נ' מדינת ישראל**.

במקרה דנן, שירות המבחן התרשם לטובה ממאמצי השיקום של הנאשם והמליץ כאמור על הארכת העונש המותנה, המלצה לחרוג ממתחם הענישה הראוי למעשה, במובן סעיף 40ד' לחוק העונשין.

במקרה דנן, לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, וחזרתי ועיינתי בחומר שבתיק ובתסקירי המבחן, ראיתי לנכון לקבל את ההמלצה, להורות של הארכת המאסר המותנה והטלת עונשי של"צ ומבחן.

סבורני כי אכן הנאשם מגלה מאמצי שיקום משמעותיים לאורך תקופה לא מבוטלת. הנאשם עבר אבחון מוצלח באשר להתמכרות לאלכוהול ושינוי משמעותי בהתמודדותו עם קשיים. הנאשם שינה את מרכז חייו, עבר להתגורר ב--- וחידש קשרים עם בתו ואימו, עמה הוא מתגורר מאז שוחרר בתנאים מגבילים.

גם אם הנאשם לא השלים הליך טיפולי מלא, מצאתי כי עבר דרך ניכרת. לא תמיד ניתן לצפות כי ההליך הטיפולי יושלם בתוך מספר חודשים בהם מתנהל המשפט, ותהליך שינוי אמיתי דורש מטבעו זמן משמעותי. שירות המבחן מצא כי הנאשם מצוי בנתיב הנכון לשיקום, וראיתי לנכון לאפשר לו לנסות ולהשלימו.

הארכת המאסר המותנה תוך הטלת צו מבחן תבטיח כי אם לא ישתף הנאשם פעולה עם שירות המבחן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולגזור דינו מחדש, לרבות הפעלת המאסר המותנה, אשר ממשיך ומרחף מעליו.

עוד ראיתי להביא בחשבון כי הארכת המאסר המותנה במקרה זה לא תביא לכך שהנאשם יצא פטור מעונש, וזאת לאור תקופה המעצר הלא מבוטלת - למעלה משלושה חודשים - אותה ריצה כאמור. כמו כן ראיתי לנכון להביא בחשבון כי גם לאחר שחרורו ממעצר ביום 8.11.2016 הוטלו על הנאשם תנאים מגבילים משמעותיים. תחילה מעצר בית מלא עם חלונות התאווירות ומחודש ינואר 2017 הותר לו לצאת מבית אימו לצרכי עבודה בלבד, הגבלה שבוטלה רק בחודש ספטמבר 2017.

כלומר, פרט לתקופת המעצר בפועל, הרי במשך תקופה נוספת של עשרה חודשים היה מצוי הנאשם בתנאים מגבילים משמעותיים ביותר, וגם אם לא שהה בין כותלי בית הסוהר, בוודאי שלא יכול היה לנהל אורח חיים נורמלי בתקופה זו.

סיכומי דבר:

אשר על כן, אני **מקבל את המלצת שירות המבחן**, מאריך את המאסר המותנה וגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

* אני מחדש ומאריך את עונש המאסר המותנה לתקופה של **עשרה חודשים**, שנגזר על הנאשם בתיק 2534-01-13 וזאת **בשנתיים נוספות מהיום**.

· אני מטיל על הנאשם **צו מבחן לתקופה של 18 חודשים**, כמפורט בתסקיר המבחן מיום 17.4.2018.

· אני מטיל על הנאשם עונש ביצוע עבודות לתועלת הציבור בהיקף של 150 שעות, אשר יבוצע במשך שנה מיום אישור התכנית שתוכן בידי שירות המבחן.

על הנאשם לשתף פעולה עם שירות המבחן ולמלא אחר הוראותיו, לרבות באשר לביצוע תכנית השל"צ, והוא מוזהר כי אם לא יעשה כן, יפקע צו המבחן, דינו ייגזר מחדש ועלול לכלול הפעלת המאסר המותנה.

יש להמציא את גזר הדין לשירות המבחן, אשר ימציא תכנית של"צ לאישור בתוך 30 יום.

בשלב זה נקבע התיק למעקב ליום 6.7 לקבלת תכנית השל"צ.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה בתוך 45 ימים.

ניתן היום, 4 ביוני 04 יוני 2018, במעמד הנאשם, באת כוחו עו"ד קוזניץ מטעם הסנגוריה הציבורית וב"כ המאשימה מר שי שפירא, מתמחה.